

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุขศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามการรายงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุขศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันตามการรายงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุขศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันตามการรายงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรที่เข้าในการวิจัย

ประชากรที่เข้าในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคกลาง ปีการศึกษา 2533 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 74 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 14,690 คน เป็นนักเรียนชาย 6,371 คน และนักเรียนหญิง 8,319 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างประชากรจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้จำนวน 512 คน

เป็นเพศชาย 256 คน และเพศหญิง 256 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้สูตร ทารุ ยามาเน (Taro Yamanae, 1970 อ้างในประคอง กรรณสุต, 2528) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่างประชากร
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ที่ยอมรับได้

กำหนดให้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ที่ยอมรับได้เท่ากับ .05 คำนวณหาขนาดตัวอย่าง ประชากรที่เหมาะสมได้นักเรียนทั้งสิ้น 389 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตัวอย่างประชากร นักเรียนจำนวน 512 คน และมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 32 เขต ๗ ละ 1 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน 32 โรงเรียน จากจำนวนทั้งสิ้น 74 โรงเรียน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง)
2. สุ่มตัวอย่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2533 จากโรงเรียนที่สุ่มเลือกไว้ 32 โรงเรียน ๗ ละ 16 คน แยกเป็นนักเรียนชาย 8 คน และนักเรียนหญิง 8 คน รวมเป็นนักเรียนชาย 256 คน และนักเรียนหญิง 256 คน รวมทั้งสิ้น 512 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 14,690 คน

เครื่องมือที่เข้าในการวิจัย

เครื่องมือที่เข้าในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาท้าวานของนักเรียนและข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนวิชาสุขศึกษา
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 การนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุขศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (rating scales)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุขศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (rating scales)

วิธีสร้างเครื่องมือ

1. การเตรียมการก่อนสร้างแบบสอบถาม

ศึกษาหลักสูตรสุขศึกษานชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 หลักสูตร
สุขศึกษานชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 คู่มือการใช้หลักสูตร หนังสือเรียน
คู่มือการสอน เอกสาร และรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ข้อ ครอบคลุม ชื่อโรงเรียน เพศ อายุ บุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย อาชีพของหัวหน้าครอบครัวที่นักเรียนอาศัยอยู่ การศึกษาของหัวหน้าครอบครัวที่นักเรียนอาศัยอยู่ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน และการใช้เวลาส่วนใหญ่ของนักเรียนขณะที่อยู่บ้าน

ตอนที่ 2 การนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุขศึกษาไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (rating scales) จำนวน 159 ข้อ ซึ่งแบ่งเนื้อหาในวิชาสุขศึกษาได้ 12 รายการ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ดังนี้

- 1) สุขภาพส่วนบุคคล (Personal Health) จำนวน 21 ข้อ
- 2) โภชนาการ (Nutrition) จำนวน 11 ข้อ
- 3) สุวีถีชีวิต (Safety) จำนวน 17 ข้อ
- 4) การปฐมพยาบาล (First Aid) จำนวน 24 ข้อ
- 5) โรคติดต่อ (Communicable Diseases) จำนวน 19 ข้อ
- 6) โรคไม่ติดต่อ (Non-Communicable Disease) จำนวน 9 ข้อ
- 7) สุขภาพจิต (Mental Health) จำนวน 12 ข้อ
- 8) การสุขาภิบาล (Sanitation) จำนวน 13 ข้อ
- 9) บริการสาธารณสุข (Public Health Service) จำนวน 6 ข้อ
- 10) ความรู้เรื่องเพศ (Sex Information) จำนวน 11 ข้อ
- 11) สิ่งเสพติดให้โทษ (Alcohol, Tobacco and Narcotics) จำนวน 10 ข้อ
- 12) สุขภาพผู้บริโภค (Consumer Health) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาในการนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุขศึกษาไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า มีจำนวน 13 ข้อ

3. การตรวจสอบเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางสุขศึกษา จำนวน 8 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และขอคำแนะนำที่จะปรับปรุง เครื่องมือให้ถูกต้องและเหมาะสม

3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนอื่น ๆ ที่นำมาในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน

3.3 นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยอาศัยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยวิธีโคเอฟิเชียน อัลฟา (coefficient alpha) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

3.4 ปรับปรุงแบบสอบถาม พร้อมกับให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจซ้ำ ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยหาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 32 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากจำนวนทั้งสิ้น 32 โรงเรียน ๗ และ 16 ฉบับ ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2534 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2534

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ดัดกลับคืนมา เลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X (Statistical Package for the Social Science Version x) ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1

1. สถานภาพทั่วไปของนักเรียน ผู้วิจัยนำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนวิชาสุขศึกษา ผู้วิจัยนำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2

ข้อมูลการนำเสนอผลการเรียนรู้อาชีพจากวิชาสุขศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ทาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่ได้จากการนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุขศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

การนำไปใช้ด้านบวก

ทำเป็นประจำ	เท่ากับ	4	คะแนน
ทำบ่อย ๆ	เท่ากับ	3	คะแนน
ทำบ้าง เป็นครั้งคราว	เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เคยทำเลย	เท่ากับ	1	คะแนน

และแปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของข้อที่ได้ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายถึง	นำไปใช้เป็นประจำ
2.50 - 3.49	หมายถึง	นำไปใช้บ่อยครั้ง
1.50 - 2.49	หมายถึง	นำไปใช้บ้าง เป็นครั้งคราว
1.00 - 1.49	หมายถึง	ไม่ได้นำไปใช้เลย

การนำไปใช้ด้านลบ

ทำเป็นประจำ	เท่ากับ	1	คะแนน
ทำบ่อย ๆ	เท่ากับ	2	คะแนน
ทำบ้าง เป็นครั้งคราว	เท่ากับ	3	คะแนน
ไม่เคยทำเลย	เท่ากับ	4	คะแนน

และแปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของข้อที่ได้ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายถึง	หลีกเลี่ยงการนำไปใช้เป็นประจำ
2.50 - 3.49	หมายถึง	หลีกเลี่ยงการนำไปใช้บ่อยครั้ง
1.50 - 2.49	หมายถึง	หลีกเลี่ยงการนำไปใช้บ้าง เป็นครั้งคราว
1.00 - 1.49	หมายถึง	ไม่หลีกเลี่ยงการนำไปใช้เลย

ผลที่ได้ให้นำมาจัดอันดับและแยกสรุปรวมในแต่ละด้านและนำเสนอในรูปแบบ

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยิมเลขคณิตของตัวแปร เพศ โดยใช้วิธีทดสอบค่า "ที" (t - test) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3

ข้อมูลปัญหาการนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ทาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่ได้จากปัญหาการนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ปัญหามาก	เท่ากับ	4	คะแนน
ปัญหปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
ปัญหาน้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่มีปัญหา	เท่ากับ	1	คะแนน

และแปลความหมายของค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ของข้อที่ได้ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายถึง	เป็นปัญหามาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	เป็นปัญหปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ไม่มีปัญหา

ผลที่ได้นำมาจัดอันดับ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยิมเลขคณิตของตัวแปร เพศ โดยใช้วิธีทดสอบค่า "ที" (t - test) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง